

اپیدمیولوژی سیلاب‌های شهری در ایران در سال ۱۳۹۱

ابراهیم سلیمانی هرق، جواد بابائی، فاطمه صادقی، صمد شکری

مقدمه

امروزه سیلاب‌های شهری یکی از وقایع روبه رشد و یکی از نگرانی‌های مدیران شهری در سراسر جهان بوده و به دلیل تغییرات اقلیم و گرمایش جهانی روند وقوعی روزافزون به خود گرفته‌اند. این مطالعه به بررسی وضعیت وقوع سیلاب‌های شهری به عنوان اولین قدم در مدیریت آنها پرداخته است.

متد

در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، وضعیت وقوع سیلاب‌ها در شهرهای ایران بطور روزانه در سال ۱۳۹۱، با مراجعه به تارنمای خبرگزاری فارس پیگیری و داده‌های مربوطه استخراج شده است. سپس داده‌ها کدبندی شده و با استفاده از نرم‌افزار Excel و ابزارهای آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌است.

نتایج

در جریان سال ۱۳۹۱، ۷۲ مورد سیلاب در ۱۸ استان و ۷۲ شهر کشور رخ داده بود که موجب مرگ ۲۰ نفر، مصدومیت ۴۴۶، تخریب ۳۱۳۲ باب ساختمان و ۱۳۹۷ میلیارد ریال خسارات اقتصادی شده بود. یعنی بطور متوسط هر ۵ روز یکبار یکی از شهرهای کشور با سیلاب مواجه بوده است.

نتیجه‌گیری

سیلاب‌های شهری در کشور روندی روبه رشد دارند و یکی از مخاطرات شایع تهدید کننده زندگی در مناطق شهری هستند. لذا لازم است که مدیران شهری با تداوم مطالعات اینچنین برنامه‌های برای کاهش خطر این مداخله تدوین و اجرایی نمایند.

واژه‌های کلیدی

سیلاب، شهر، مخاطره، تغییر اقلیم

مقدمه

سیلاب‌های شهری یکی از وقایع روبه رشد و یکی از نگرانی‌های مدیران شهری در کشورهای جهان (اعم از توسعه یافته و در حال توسعه) است (۱). البته در کل سیل‌ها در بین تمام مخاطرات طبیعی در سراسر جهان رتبه اول را از نظر تعداد وقوع و آسیب‌های اقتصادی را دارند. آنها مسئول ۴۰٪ بلایا در جهان (۲) و بیش از ۶۱٪ بلایا در ایران هستند (۳). سیل‌ها زمانی اتفاق می‌افتند که حجم آب جاری در یک محل عبور آب، بیش از ظرفیت آنها بوده و سرریز شده و مناطق اطراف را غرق در آب نماید (۴). علل مختلفی برای وقوع سیل‌ها ذکر شده است. به دلیل قرار گرفتن شهرها در محل‌های مستعد از نظر وقوع سیل، تخریب جنگل‌ها، مراتع و فضاهای سبز اطراف شهرها، ساخت ساز در محل‌های در معرض خطر سرازیر شدن سیل‌ها، استفاده از مواد غیر قابل نفوذ آب در محیط‌های شهری و جاری شدن هر گونه بارندگی در سطح خیابانها (۱)، زه کشی نامناسب و عدم طراحی مناسب اینگونه محل‌های جریان یافتن آبها و ... همه از عواملی هستند که مناطق شهری را در مقابل سیلابها آسیب پذیر ساخته اند (۵).